

ZASADY EWAKUACJI

obowiązujące na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności

Dokument opracowano na podstawie Zarządzenia nr 37/2023 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie prowadzenia ewakuacji osób z obiektów Politechniki Łódzkiej oraz zgodnie z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującą w budynkach A2–A4

1. Czym jest ewakuacja

„Ewakuacja – zaplanowane lub doraźne wyprowadzenie pracowników, doktorantów, studentów oraz innych osób przebywających na terenie Uczelni z obiektu, w którym wystąpiło zagrożenie, i doprowadzenie ich do wyznaczonego miejsca zbiórki.”

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora PŁ nr 37/2023

Celem jest dotarcie do **strefy bezpiecznej** – może to być inna część budynku (strefa pożarowa) albo teren na zewnątrz, do którego prowadzi oznakowana droga ewakuacyjna.

2. Jak postępować, gdy zauważysz pożar lub inne zagrożenie

1. **Zaalarmuj osoby w pobliżu** – krzykiem lub uruchamiając ręczny ostrzegacz pożarowy.
2. **Zadzwoń po straż pożarną** – wybierz numer **998** lub **112**.
Podaj:

- dokładny adres i miejsce pożaru,
- co się pali,
- czy są osoby poszkodowane.

Nie rozłączaj się pierwszy – poczekaj, aż dyspozytor zakończy rozmowę.

Równocześnie z zaalarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do gaszenia pożaru w zarodku przy pomocy gaśnic i hydrantów wewnętrznych.

Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją ratowniczo-gaśniczą kieruje pracownik (osoba) który pierwszy podjął czynności ratownicze, następnie osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.

3. **Przerwij wykonywaną pracę** i przygotuj się do opuszczenia pomieszczenia.
4. **Nie otwieraj okien** – dopływ tlenu przyspiesza rozwój pożaru.
5. **Opuść pomieszczenie**, zamykając drzwi jedynie na klamkę (nie na klucz).
6. **Kieruj się oznakowaną drogą ewakuacyjną** – znaki świetlne i tablice wskażą najkrótszą i najbezpieczniejszą trasę.
7. **Po wyjściu z budynku udaj się do wyznaczonego miejsca zbiórki:**

Miejsce zbiórki oznaczone jest znakiem:

- Budynek **A2** – parking od ul. Stefanowskiego
- Budynek **A3** – teren przed drzwiami na patio
- Budynek **A4** – teren przy parkingu od strony budynku

8. **Pozostań w miejscu zbiórki** do czasu wydania dalszych poleceń.

3. Czego nie wolno robić podczas ewakuacji

- korzystać z wind,
- wracać do pomieszczeń objętych zagrożeniem,
- opuszczać miejsca zbiórki bez zgody osoby kierującej akcją – to bardzo ważne, kierujący akcją musi mieć pewność, że jesteś bezpieczny.

4. Gdy pożar odciął Ci drogę ucieczki

Zachowaj spokój:

- Przejdź do pokoju z oknem jak najdalej od źródła ognia.
- Zamknij drzwi na klamkę (nie na klucz) i uszczelnij je mokrym ręcznikiem lub kocem.
- Wzywaj pomoc przez okno.
- Jeśli jest zadymienie, poruszaj się nisko przy podłodze i chroń drogi oddechowe wilgotnym materiałem.
- Nie otwieraj drzwi, za którymi może być ogień – grozi to nagłym rozprzestrzenieniem się płomieni.
- Nigdy nie blokuj drzwi z samozamykaczami – to element bezpieczeństwa.

5. Inne sytuacje wymagające ewakuacji

Ewakuacja może być ogłoszona nie tylko z powodu pożaru, ale także w przypadku:

- zagrożenia terrorystycznego,
- informacji o ładunku wybuchowym,
- wybuchu, awarii instalacji, katastrofy budowlanej,
- powodzi, silnych wiatrów, skażenia chemicznego lub radiologicznego.

6. Systemy alarmowe w budynkach

- **A2** – posiada system sygnalizacji pożaru (SSP), uruchamiany automatycznie lub ręcznie przyciskiem. Po uruchomieniu alarmu drzwi z kontrolą dostępu otwierają się automatycznie – nie trzeba używać kart.
- **A4** – system działa na II i III piętrze.
- **A3** oraz pozostałe kondygnacje A4 – o zagrożeniu informujemy głosem lub przez tubę z portierni.

W przypadku awarii systemu SSP o konieczności ewakuacji informuje pracownik portierni lub koordynator główny ewakuacji.

Szczegółowy sposób postępowania, lokalizacja sprzętu przeciwpożarowego oraz mapy dróg ewakuacyjnych znajdują się w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obowiązującej w danym budynku.

7. Obowiązki prawne

Zgodnie z **art. 82 Kodeksu wykroczeń [Niewykonywanie obowiązków przeciwpożarowych]**, każdy, kto utrudnia prowadzenie działań ratowniczych lub ewakuacji, podlega karze. Obowiązkiem wszystkich osób w budynku jest **bezwzględne podporządkowanie się poleceniom** osoby kierującej akcją do czasu przybycia Straży Pożarnej.

PRÓBNA EWAKUACJA

Zgodnie z §17 rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 r. (Dz.U. 2023 poz. 822):

- Budynki dla ponad 50 stałych użytkowników (niebędące ZL IV) muszą przeprowadzać **praktyczne sprawdzenie ewakuacji co najmniej raz na 2 lata**.
  - W szkołach, domach studenckich, przedszkolach – **raz w roku**, maksymalnie 3 miesiące od rozpoczęcia zajęć.
-

ZADANIA KOORDYNATORÓW EWAKUACJI

Koordynator główny:

1. Zgłasza termin próbnej ewakuacji do **Komendy Miejskiej PSP w Łodzi** (min. tydzień wcześniej, listownie i mailowo: lodz@lodzkie.straz.gov.pl).
  2. Kieruje akcją do czasu przybycia służb ratunkowych.
  3. Sprawdza, czy wszyscy opuścili pomieszczenia; w przypadku braków – informuje strażaków.
  4. Sporządza raport z przebiegu ewakuacji.
  5. Organizuje szkolenia, testy sprzętu i spotkania z koordynatorami kondygnacyjnymi.
-

Koordynator sekcyjny / kondygnacyjny:

1. Informuje o zarządzeniu ewakuacji.
2. Pomaga osobom w odnalezieniu drogi ewakuacyjnej.
3. Wspiera osoby z niepełnosprawnościami lub ograniczoną mobilnością.
4. Pozostaje przy osobach oczekujących na pomoc, aż przybędą ratownicy.
5. Pomaga w ewakuacji z użyciem sprzętu (krzesła ewakuacyjne w A4 – 2 piętro, A2 – 1 piętro).
6. Po dotarciu do miejsca zbiórki liczy osoby i zgłasza wyniki koordynatorowi głównemu.
7. Zna drogi ewakuacyjne i uczestniczy w szkoleniach BON.
8. Ściśle współpracuje z osobą kierującą ewakuacją i wykonuje jej polecenia

---

ZADANIA NAUCZYCIELA PROWADZĄCEGO ZAJĘCIA

W przypadku ogłoszenia ewakuacji:

1. Wyprowadza studentów najkrótszą drogą do wyjścia.
2. Organizuje pomoc dla osób, które nie mogą ewakuować się samodzielnie.
3. W razie potrzeby wskazuje miejsce oczekiwania na ewakuację.
4. Wraz z grupą udaje się do punktu zbiórki.
5. Zgłasza osobie kierującej ewakuacją liczbę osób oraz informuje o tych, które pozostały w budynku.

Pamiętaj:

Zgodnie z art. 162 Kodeksu karnego, kto nie udziela pomocy osobie w bezpośrednim zagrożeniu życia, podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat.

Wszyscy uczestniczący w ewakuacji, a w szczególności organizujący działania ewakuacyjne powinni pamiętać, że: w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie – ewakuację rozpoczyna się od tych pomieszczeń (lub stref), w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z tych pomieszczeń (lub stref), z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może być odcięte przez pożar, zadymienie lub inne zagrożenie. Należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w budynku, wzywając do zachowania spokoju, informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy. w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy studentów, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ratowniczą.

WSPARCIE OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

1. Zawsze zapytaj, czy i jak możesz pomóc.
  2. Upewnij się, że droga ewakuacji jest drożna.
  3. Osoba, której nie zagraża bezpośrednio niebezpieczeństwo, powinna udać się do **miejsca oczekiwania na ewakuację**.
  4. Gdy zagrożenie jest bezpośrednie – użyj **krzesła ewakuacyjnego** lub pomóż w sposób uzgodniony z osobą potrzebującą.
  5. Po dotarciu w bezpieczne miejsce – zapewnij, jeśli to możliwe, dostęp do sprzętu wspomagającego.
  6. Dbaj o bezpieczeństwo własne (zginaj kolana, nie nadwyrężaj kręgosłupa).
-

POTENCJALNE BARIERY DLA OSÓB Z RÓŻNYMI RODZAJAMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

1. Trudności w poruszaniu się:

- brak możliwości samodzielnego zejścia po schodach,
- ciężkie drzwi, wąskie przejścia, progi, brak sprzętu ewakuacyjnego.

2. Osoby niewidome lub słabowidzące:

- trudności w odbiorze sygnałów świetlnych i w orientacji przestrzennej,
- ryzyko dezorientacji w tłumie i hałasie.

3. Osoby głuche i słabosłyszące:

- brak odbioru sygnałów dźwiękowych,
- konieczność przekazywania komunikatów wizualnych lub pisemnych.

4. Osoby z trudnościami poznawczymi lub w spektrum autyzmu:

- dezorientacja, panika, trudność w zrozumieniu poleceń,
- potrzeba spokoju, prostych komunikatów i towarzyszenia znanej osoby.

5. Osoby z ograniczeniami językowymi:

- problemy ze zrozumieniem komunikatów po polsku – wskazana pomoc tłumacza lub piktogramy.

Katalog barier jest otwarty – reaguj elastycznie i z empatią.

Pomoc w ewakuacji udzielana jest w sposób uzgodniony z osobą potrzebującą, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa własnego i zgodnie z wytycznymi Zarządzenia nr 37/2023 (§1 pkt 4 i 5).

WAŻNE POJĘCIA

- **Osoba ze szczególnymi potrzebami** – każda, która ze względu na swoje cechy lub sytuację wymaga wsparcia (np. osoba z niepełnosprawnością, starsza, w ciąży, z wózkiem dziecięcym, cudzoziemiec).
- **Krzeseł/wózek ewakuacyjny** – sprzęt do transportu po schodach osób, które nie mogą samodzielnie się ewakuować.
- **Miejsce oczekiwania na ewakuację** – bezpieczna przestrzeń w obrębie budynku, gdzie można czekać na pomoc służb ratowniczych.
- **Koordynator ds. ewakuacji** – osoba wyznaczona przez dysponenta budynku (dziekana lub kierownika jednostki) do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

PODSTAWA PRAWNA

- Zarządzenie nr 37/2023 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 28 sierpnia 2023 r.
- Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków (Dz.U. 2023 poz. 822)
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2022 poz. 2057)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2022 poz. 2240)